

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

R. Titvli SS. Marcellini & Petri Presbyt. Cardinali, monasterij Cassinen.
Abbati.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20006

non cessant ut eum officio & beneficio restituere debeas, excommun. vinculo primitus absolutum, aliis è contra clamantibus Clericis & laicis rectius sentientibus eum tanquam reum sanguinis restituendum non esse, sed potius perpetuò deponendum; tu in tanta rerum ambiguitate, quid tibi foret agendum, sedem apostolicam consulere decrevisti. Nos ergo attendentes quòd non solum à malo, sed etiam ab omni specie mali sit secundum Apostolum abstinendum, nec volentes quòd maleficia remaneant impunita, fraternitati tuæ taliter respondemus, quòd si præmissis veritas suffragatur, præfatum V. Clericum ab omni beneficio ecclesiastico per te fieri volumus alienum, ipsūque nihilominus excommunicatum publicè nuncies, & facias tamdiu appellatione remota ab omnibus evitari, donec cum tuarum testimonio literarum nostro se conspectui repræsentet animadversione canonica puniendus. Si qui verò se duxerint opponendos quòd minùs mandatum apostolicum impleatur, tu eos, ut à sua temeritate desistant, per censuram ecclesiasticam cessante appellatione compellas. Datum apud civitatem Castellanam, VII. Idus Octobris.

R. TITVLI S. MARCELLINI
& Petri Presbyt. Cardinali, monasterij
Cassinen. Abbati.

Epist. 386.
Vt & suos fluxos mores & canobij sui corrigat.

TActi sumus dolore cordis intrinsicus, & cor nostrum gravi mœrore tabescit, quoniam odoris suavitas, quæ de sancta religione per beati Benedicti meritum ab Ecclesia Cassinen. ad cetera monasteria quondam effluerat, à qua etiam tanquam à suo fonte per totius orbis climata derivata suæ sumpserunt institutionis exordium,* ex majori jam parte defecit, verum etiam in factorem horridum est conversa, ut ad eam adulescentulæ jam dicere dedignentur, *Curremus in odorem unguentorum tuorum*, cui dicere consueverant, *Oleum effusum nomen tuum, adulescentulæ dilexerunt te nimis*. Super hoc autem tu non videris alienus à culpa: qui cum tibi sit ipsius Ecclesiæ cura commissa, culpam negligis corrigere subditorum: quia (juxta verbum sapientis) ubi non est gubernator, populus corrumpitur, pastoris incuriam dissolutione ovium accusante. Veruntamen licet aliquid asperum tibi scribamus, plus id admonitioni quàm

* Addendum
hoc loco videtur, non solum

redargutioni debes ascribere, cum te per hoc cautum & providum reddere intendamus. Scis etenim sacra te docente scriptura, quòd pater filium, quem diligit, corripit, & amici meliora sūt verbera quàm oscula inimici, viaque vitæ est increpatio disciplinæ: quam si diligenter attendas, cum sapiente, qui timet & declinat à malo, tuam diriges semitam circumspetus, in viam stulti non abiens, qui transilit, & confidit. Ad hæc, si quasi ad excusationem in temporalibus tuæ studium intentionis expendis, ut Ecclesia tua in possessionibus dilatetur, illas omnibus debes præferre divitias, quibus inter filias Sion tua supergredi valeat universas, quæ videlicet in spiritualibus attenduntur. Primum namque jubemur quærere regnum Dei, & sic nobis adjici omnia promittuntur. Vnde si Marthæ studium laudabiliter retinens, partem Mariæ, quæ non auferetur ab ea, tibi eligere voluisses, de spiritualibus sollicitius meditando, scandalum illud potuisses evadere, per quod Cassinen. Ecclesia in observantiis regularibus adeo inferior prædicatur, ut quæ mater religionis extiterat & magistra, vix filia sive discipula jam meruerit appellari. Vt igitur amplius in te proficiat manifesta correctio quàm amor absconditus, nos ad correctionem tuam hæc omnia prælibantes ad excitand. in melius, cum dulcibus amara miscendo, discretionem tuam rogamus, consulimus, & in Domino plurimum exhortamur, quatenus ex his dignum capiens intellectum, te cum Apostolo ad anteriora posteriorum oblitus extendas, & ad observantiam religionis & ordinis, quam taliter excidisse dolemus, in tuo monasterio congruè relevandam eo modo studeas vigilare, ut famæ dispendium, quod idem monasterium sub tuæ fuit hæctenus negligentiæ torpore perpeffum, per tuæ sedulitatis instantiam redimatur, & dissolutionis amota materia, quæ tantorum origo malorum extitit principalis, per tuæ informationis exemplum grex tibi commissus sub regularibus institutis arctius restringatur. Vnum autem inter cetera debes summo opere præcavere, ne (secundum quod dixit Apostolus, *Timeo ne cum aliis predicaverim, ipse reprobus efficiar*) in conversatione tua te talem exhibeas, quòd à te offendiculum aliquod oriatur, per quod via tuis subditis in corruptionem pateat & rui-

nam; quin potius in operibus tuis eam munditiam & exemplum ostendas, quod ipsis eadem sint lucerna, teque tanquam ducem ovium liberè procedentem, absque aliqua offensione sequatur. Apostolicum verò tibi non timeas deesse favorem, si ad dissolutionis excessus corrigendos in monachis, ne solito more ulterius evagentur, juxta nostræ instructionis monita duxeris procedendum: in quo laudabiliter ordinando, nec parcere sanguini, nec alicujus debes gratiam attendere, vel timorem. Ut autem in hoc liberior possit haberi processus, nec rebellio quorumlibet sive contumacia vires possit ex assuetudine dissolutionis assumere ad sui tuitionem erroris, viros maturos, qui sint & gravitate personarum & morum honestate timendi, prout sanius consilium tibi dictaverit, instituire & aliis præficere te oportet. Ad eos autem tuæ correctionis studium sollicitius debet extendi qui post greges sodalium exterius evagantur, per quorum exempla perversa vita claustralium infamatur, in quibus nondum ex toto religionis scintilla defecit, sed adhuc viret liliium inter spinas. Quantumcunque verò tibi deferre velimus, nisi fortè in correctione profeceris, tuæ motus volens sequi potius voluntatis quam salubrem exhaurire doctrinam, nulla nos poterit occasio retardare quin in te sive quoslibet alios, quos eadem involutos culpa noverimus, manum correctionis gravissimam apponamus; ita quod ea quæ demulcendo proferimus, secundum excessuum quantitatem debita sequi videbitur austeritatis affectus. Datum Romæ apud sanctum Petrum, XVII. Kal. Novembris.

NOBILIBVS VIRIS HENRICO,
Leonardo, & Marco Mauricen.
Civibus Venetis.

Veniens ad præsentiam nostram dilectus filius Andreas Mengun. actor præsentium humili nobis relatione proposuit quod cum olim fuisset in præsentia dilecti filij nobilis viri Ducis Venet. cum pluribus aliis constitutus promularum discussione causarum, accidit ut cum Mauritio Mauricen. alternatim convicia inferendo certaret. Propter quod cum graves inimicitias incurrisset, & vos & alij parentes vestri propter hoc fuissetis vehementius excitati, quidam

qui partis utriusque amatores extiterant, se in medium ingerentes, turbationem illam ad pacem studuerunt & concordiam revocare, suggerentes & consulentes prædicto A. ut in satisfactionem injuriarum vestro juraret obedire mandato. Cumque idem non credens se tale quid commisisse, propter quod ei grave aliquid imponi deberet, juramentum illud vobis sub tali confidentia præstitisset, ipsi statim sub juramenti debito præcepistis quod à festo beati Michaëlis proximè præterito inantea nunquam curiam dicti Ducis intraret, nisi tunc cum omnes per edictum ipsius generaliter ad curiam vocarentur, aut nisi per nobilem virum Rog. Comitum & Nicolaum Mauricen. qui absentes esse dicuntur, ipsum contingeret relaxari. Verum quia idem Andreas, qui (sicut asserit) dicti Ducis consilii juramento, & in jure suo multis Ecclesiis, quarum est Advocatus, promisso tenetur adesse, nequaquam taliter juravisset, si mandatum illud sibi contrarium præcivisset, præsertim cum animæ suæ timeat obviare salutem, per apostolica vobis scripta mandamus atque præcipimus quatenus mandatum ipsum pro vestrarum remedio animarum penitus revocetis. Quod si mandatum ipsum aut nolueritis aut nequiveritis revocare, noveritis nos venerabili fratri nostro Patriarchæ Graden. mandasse ut si mandatum illud priori juramento licitè factò repugnat, ipsum auctoritate nostra denuntiet non servandum. Datum apud civitatem Castellanam, IV. Idus Octobris.

Illi scriptum est ut hoc faciat.

STRIGONIEN. ET COLOCEN.
Archiepiscopis, & suffraganeis suis.

Malitia filiorum hominum, qui lætantur cum malè fecerint, & exultant in rebus pessimis, adeo apud vos invaluisse proponitur, ut nec sciant vel videant quàm periculosum sit eos Dominum reliquisse, & ejus apud ipsos non esse timorem: qui ponentes offensa sua in domo Domini, in qua invocatum est nomen ejus, ita apprehenderunt eam inter angustias, ut libertas ejus in dissipationem jam posita, penitus jaceat conculcata. Cum enim (sicut audivimus) Ecclesia Dei in regno Vngariæ in tanta reverentia olim consueve-

Epist. 388.
Vt Ecclesiarum
libertas immu-
nitasque con-
servetur.